

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa. Przekraczamy granice

Przełamanie ludowej symetrii – jak silna okazuje się moc koloru?

Ludowe barwy nie zaskakują. Są po prostu oczywiste i pewne swojej niezmienności, nie wpisujące się w aktualne nurty trendów a górujące ponad nimi. Upodobania kolorystyczne, które na bieżąco ulegają uaktualnieniom w dziele dekoracji wnętrz czy również w produkcji ciągle nowych wzorów na przedmiotach codziennego użytku, jeśli chodzi o tradycyjne zdobnictwo

pozostają niezmiennie. Nic w tym zaskakującego ani staromodnego – przecież są ponadczasowe i cały czas doceniane. W czasach wielkiego rozkwitu malowanej porcelany, kiedy kolorowe bukiety wręcz wylewały się z filiżanek czy talerzyków, przepelnionych malowanymi wiankami i symetrycznymi bukietami, mało kto skupiał się na tym, aby wprowadzać w to jakiś chaos. Po co, skoro wypełnione kolorem po brzegi kubeczki były kwintesencją ludowego wyrazu i jednym z najlepszych produktów eksportowych na dalszą Europę czy świat. Domniemam, że jeszcze 20 lat temu mało kto czuł potrzebę redagowania i przystosowywania ówczesnych zasad zdobnictwa pod nowsze trendy. Czym zatem różni się podejście do ludowych wzorów dzisiaj? Jakimi kierujemy się potrzebami, próbując wycisnąć z teoretycznie nietykanej tradycji, jakiś nowy sens? I przede wszystkim – czy możemy sobie na to w ogóle dać jakieś przyzwolenie?

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa. Przekraczamy granice

Obserwuję, że szukanie inspiracji nie omija również czerpania z bogactwa opolskiego wzoru ludowego. Uważam, że usprawiedliwione może zostać to jedynie talentem, przemyślaną wizją i wielką chęcią tworzenia artysty przy jednoczesnym poszanowaniu do tradycji, którą kładzie sobie przed sobą jako wzór a może i przepis. Zadać należy sobie przy tym pytanie, którą

drogą w czerpaniu i projektowaniu chcemy pójść? Dla mnie dróg tych jest kilka. Widzę możliwość czerpania z samego układu kompozycyjnego. Wykorzystanie tylko kształtu kwiatów jest również inspirującym pomysłem. A może by skupić się na samym kolorze?

Tradycje mówiące o ludowym zdobnictwie w przewadze swojej są bogatymi, szalenie kolorowymi kombinacjami mniej lub bardziej symetrycznymi. I to powtarza się w bardzo wielu regionach, które mogą pochwalić się takim kulturalnym zapleczem. Wzięłam na tapetę naszych bliskich sąsiadów, zatrzymując się na czesko-słowackich ludowych oddźwiękach. Piękni są w tej swojej tradycji. Bardzo konsekwentni i przy tym bogaci kolorystycznie. Również u nich ta siła koloru pokazuje za sobą wierność do tradycji.

© 2015 Anna Fraňová

www.dawidkuj.com.pl

Nie lubię porównywać - może więc przyjrzymy się tym wzorom oraz naszym opolskim pod kątem oryginalności? Zastanawiam się, czy u naszych czeskich sąsiadów dochodzi do przełamania tej symetrii, którą widać w ich kompozycjach kwiatowych? Czy ktoś pokusił się i wykorzystał przewagę liściastych motywów, których wijący się kształt bardzo namawia do posłużenia się nim np. tworząc współczesny wzór do dekoracji ściennych? A może udało się komuś dostrzec, że pojedyncze elementy można komponować w wielkie barwne płaszczyzny, których już nie do końca musi pilnować symetria? Jaki to rewelacyjny pomysł do wykorzystania w dobre dzisiejszej potrzeby przetwarzania tradycji w coś współczesnego!

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa. Przekraczamy granice

Mówiąc o przetwarzaniu czy inspirowaniu się wzorami ludowymi, nic tak nie zostanie wiernie oddane jak kolor. Forma, ilość, rozgospodarowanie na przestrzeni porcelany i nie tylko – to wszystko może ulec w większym stopniu przekształceniu, jednak odwzorowanie ludowych barw zamknie wszystko co nowe w duchu tradycyjnego wydzwiku.

Kolor zamknięty w niesymetryczną formę? Mówiąc o swojej artystycznej działalności mogę przedstawić Wam swój przykład w tym temacie. Mianowicie, przełamując regularność, stworzyłam kompozycje zawijających się kwiatowych pasm, które przecinają powierzchnię porcelany, przechodząc z zewnętrznej strony do wewnętrznej a kończąc pojedynczymi ulatującymi listeczkami. Pasma „wylewają się” z kubka aby przedostać się na talerzyk. Można tworzyć finezyjnie płynące kształty, zachowując poniekąd wierność tradycji poprzez wykorzystanie kolorów charakterystycznych dla ludowych tradycyjnych kwiatów.

Kolor to medium w sposób niezwykle jasny wyrażające siłę tradycyjnego wzornictwa. Te kilka podstawowych, wyraźnych, mocnych i nad wyraz żywych barw potrafi pchnąć życie w każdy czarno wyrysowany kontur, który wypełniony, zamyka kompozycję w ludową tradycję.